

CONTESA DE SÉGUR

MEMORIILE UNUI MĂGAR

ANDREAS

1799 – 1874

Contesa de Ségur

Memoriile unui măgar

Traducere: **IULIA FELDRIHAN**
Copertă și desene: **VASILE OLAC**

ANDREAS

CUPRINS

PRIMA PARTE

Aventurile și întâmplările neplăcute ale lui Cadichon / 9

Capitolul I: Târgul / 11

Capitolul II: Podul / 18

Capra dădacă / 23

Capitolul III: Pauline / 28

Capitolul IV: Cursa măgarilor / 33

A DOUA PARTE

Cadichon la castel / 43

Capitolul V: Hoții / 45

Subteranele / 53

Capitolul VI: Vânătoarea / 60

Médor / 70

Capitolul VII: Măgarul savant / 78

Broasca / 90

Capitolul VIII: Pedepsa / 95

Capitolul IX: Ambarcațiunea / 104

Pescuitul – Accidentul / 114

CONCLUZII / 126

CONTESSA DE SÉGUR

Sofia, fiica lui Rostopcin (1763-1826), acel guvernator al Moscovei devenit celebru pentru că a ordonat incendierea orașului la sosirea armatei lui Napoleon în 1812, a venit la Paris, cu familia, în 1817. Avea pe atunci 18 ani.

S-a căsătorit cu Philippe de Ségur (1780-1873), fiul Marelui Maestru de Ceremonii al lui Napoleon, el însuși general în armata imperială în timpul campaniei din Rusia.

În 1857, la vârsta de 58 de ani, a devenit bunică și de atunci a publicat povești pentru copii. Timp de șaisprezece ani a publicat o serie lungă de scrieri literare care, de peste un secol, sunt citite și recitite de generații de copii și reprezintă una dintre operele monumentale ale literaturii universale destinate tinerilor.

PRIMA PARTE

Aventurile
și
întâmplările
neplăcute
ale lui
Cadichon

Capitolul I

Târgul

*Micul stăpân despre care este vorba în „Memoriile
lui Cadichon“ este Henri de Ségur, nepotul
contesei, autorul acestei cărți.*

Gum oamenii nu sunt obligați să știe tot ce știu măgarii, fără îndoială că voi, cei care citiți această carte, nu cunoașteți ceea ce toți măgarii știu, și anume că, în fiecare zi de marți, în orașul Laigle, este un târg unde se vând legume, unt, ouă, brânză, fructe și alte lucruri minunate. Această zi e una de chin pentru bieții mei con-

frați. Tot așa era și pentru mine, înainte de a fi fost cumpărat de bătrâna mea stăpână, bunica ta, la care trăiesc acum. Aparțineam unei fermiere pretențioase și rele. Închipuie-ți, micul meu stăpân, că împingea răutățile până la a aduna toate ouăle pe care le ouau găinile ei, tot untul și brânza pe care le făcea din laptele vacilor și toate legumele și fructele care se coceau în timpul săptămânii, ca să umple coșurile pe care le punea pe spinarea mea. Și, cu toate că eram încărcat, de abia puteam să înaintez, femeia cea rea se cocoța și ea pe coșuri, obligându-mă să merg la trap, așa strivit și împovărat, până la piața din Laigle, care se afla la o leghe de fermă. De fiecare dată mă cuprindea mânia, dar nu puteam să o arăt, pentru că mi-era teamă de loviturile ei de baston. Stăpâna Ema avea unul foarte gros și plin de noduri, care-mi făcea mult rău când îl folosea. De fiecare dată când vedeam și auzeam pregătirile pentru târg, oftam și mă văitam, sperând că-mi voi îmbuna stăpâna.

„Hai, leneșule, mi se spunea când veneau să mă caute, încetează și nu ne mai asurzi cu vocea ta urâtă și groasă. *Hi, ha! Hi, ha!* Ia te uită ce muzică frumoasă ne faci! Jules, băiatul meu, adu-l lângă poartă pe puturosul ăsta, pentru ca maică-ta să pună încărcătura pe spatele lui! Ia coșul ăsta cu ouă!... Încă unul!... Brânza, untul, și acum legumele. Bun! iată o încărcătură care ne va aduce câteva piese de 5 franci. Mariette,

fata mea, adu un scaun și ajut-o pe mama să se urce! Foarte bine!”

„Hai, drum bun, femeie, și fă-l pe încăpățânatul ăsta să meargă. Ține bâta cu care să-l lovești!”

„Poc! Buf!”

„E bine. Încă niște mângâieri din astea, și o să meargă el.”

„Poc, poc!”, bastonul nu înceta să-mi fricționeze coapsele, picioarele și gâtul. Am pornit-o la trap, aproape galopând. Fermiera mă bătea întruna. Eram indignat de atâta nedreptate și cruzime. Am încercat să azvârl din picioare, ca să-mi arunc stăpâna jos, dar eram prea încărcat. N-am putut decât să sar și să mă scutur, la dreapta și la stânga. Până la urmă, am avut totuși plăcerea să simt că se rostogolește de pe spatele meu...

– Măgar rău ce ești! Animal prost și încăpățânat! Am să te învăț eu când am să-ți aplic Bastonul Martin.

Într-adevăr, m-a bătut în așa hal, că abia am putut să merg până în oraș. În sfârșit, am ajuns. S-au luat de pe sârmanul meu spate zdrelit toate coșurile. Stăpâna mea, după ce m-a priponit la un stâlp, s-a dus să ia masa, dar mie, care muream de foame și de sete, nu mi-a dat niciun fir de iarbă sau o picătură de apă. Eu însă am găsit mijlocul să mă apropiu de legume, în timp ce stăpâna lipsea, și m-am ospătat, umplându-mi burta cu un coș întreg de salată și varză. În viața

mea nu mai mâncasem ceva așa de bun. Tocmai terminam ultima varză și ultima salată, când s-a întors stăpâna. Văzând coșul gol, a scos un țipăt. O priveam cu un aer așa de insolent și de satisfăcut, încât a ghicit crima pe care o comisese. N-o să vă repet injuriile cu care m-a copleșit. Avea un ton rău și, când era mânioasă, înjura și spunea vorbe care mă făceau să roșesc, așa măgar cum sunt.

După ce mi-a adresat vorbele cele mai umilitoare, la care nu răspundeam decât lingându-mi buzele și întorcându-i spatele, a luat bâta și a început să mă bată cu atâta cruzime, încât mi-am pierdut răbdarea și i-am aplicat trei zvârlituri de copite: prima i-a spart nasul și doi dinți, a doua i-a zdrobit încheietura mâinii, iar a treia i-a lovit stomacul, aruncând-o la pământ. Douăzeci de persoane s-au repezit la mine, copleșindu-mă cu lovituri și injurii. Stăpâna mea a fost dusă nu știu unde, iar pe mine m-au lăsat legat la un stâlp, lângă care erau expuse mărfurile pe care le adusesem. Am rămas acolo mult timp, dar, văzând că nimeni nu se gândea la mine, am mâncat gustoasele legume din al doilea coș. Apoi am rupt frânghia cu care eram legat și am luat încet drumul spre fermă.

Oamenii pe care-i depășeam pe drum se mirau, văzându-mă singur.

„La uite-l pe îndopatul ăsta, are hamul rupt. În mod sigur e fugar”, a spus unul.

„Da, a evadat de la galere”, a spus altul.

Și toți au început să râdă.

„Nu poartă nicio povară pe spate”, a contynuat un al treilea.

„În mod sigur a făcut o boacăină”, a strigat al patrulea.

„Atunci, prindeți-l, să-l punem pe micuț pe samar”, a spus o femeie.

„Ba chiar o să te poată purta și pe tine împreună cu micuțul”, a răspuns bărbatul.

Ca să le dovedesc blândețea și amabilitatea mea, m-am apropiat încet de țărancă, pentru ca să se poată urca pe spatele meu.

– Nu pare să fie rău animalul ăsta! a spus bărbatul, ajutând-o pe femeie să se așeze pe samar.

Am zâmbit cu milă la cuvântul „rău”, ca și cum un măgar bine îngrijit ar putea fi rău! Ne mâniem, neascultători și încăpățânați, doar ca să ne răzbunăm pentru loviturile și înjurăturile pe care le primim. Când suntem tratați bine, suntem buni, chiar mult mai buni decât celelalte animale.

I-am adus la casa lor pe femeia cea tânără și pe băiețelul ei, un copilaș de doi ani, care mă mângâia, spunând că eram minunat și că dorea să mă păstreze. Dar eu gândeam că nu era cinstit. Stăpânii mă cumpăraseră, deci le aparțineam lor. Îi spărsesem stăpânei nasul, dinții, pumnul și stomacul, eram destul de răzbunat. Văzând că mama era gata să cedeze băiețelului ei răsfățat (am observat asta în timp ce-l purtam pe spate), am făcut un salt în lături, înainte ca mama să mă poată prinde de ham, și am fugit în galop până am ajuns acasă.

Mariette, fata stăpânului, a fost cea care m-a văzut prima.

„Vai, uite măgarul nostru. Ce devreme s-a întors, Jules! Vino să-i scoți samarul.”

„Măgar rău ce ești, a spus Jules pe un ton ursuz, mereu trebuie să te ocupi de el. De ce s-a întors singur? Pariez că a scăpat. Animal necinstit, a adăugat el, dându-mi un picior, dacă aș ști că ai fugit, ți-aș da o sută de lovituri de baston.”

După ce mi-a scos samarul și frâul, m-am îndepărtat în fugă. Abia am intrat în grajd, că am auzit țipete care veneau dinspre fermă. Mi-am apropiat capul de gardul de mărăcini și am văzut că o aduceau pe fermieră. Copiii erau cei care scoteau țipete. Am ascultat cu atenție și l-am auzit pe Jules spunând tatălui său:

„Tată, am să iau biciul cel mare al căruțașului, o să leg măgarul de un copac și o să-l bat până o să-l văd pe jos.”

„Așa să faci, băiete, dar vezi numai să nu-l omori. Altfel o să pierdem banii pe care i-am dat pe el. Am să-l vând la târg săptămâna viitoare.”

Am rămas tremurând de frică, auzindu-i și văzând că Jules fugea la grajd să caute biciul. Și, fără să mai am remușcări pentru banii pe care-i plățiseră, am alergat către gardul de mărăcini care mă despărțea de câmp. Am sărit peste el cu atâta forță, încât am rupt câteva ramuri. Am alergat pe câmp mult timp, crezând că sunt urmărit. În sfârșit, m-am oprit de oboseală și am ascultat. Nu se auzea nimic. M-am suit pe o ridicătură, dar

n-am văzut pe nimeni. Atunci mi-am tras sufletul, bucurându-mă că scăpasem de fermierii cei răi. Mă întrebam totuși ce-o să fie cu mine. Dacă rămân prin împrejurimi, voi fi recunoscut, o să mă prindă și o să mă ducă înapoi la stăpânii mei. Ce să fac? Unde să mă duc?

M-am uitat în jurul meu. Eram singur și nefericit și am început să vărs lacrimi la gândul sorții mele triste, când am observat că mă aflam la marginea unei păduri minunate: pădurea din Saint Evroult.

„Ce bucurie! am strigat. Am să găsesc în pădure iarbă moale, apă și mușchi verde. Am să rămân aici câteva zile, apoi am să merg în altă pădure, mai îndepărtată de ferma stăpânilor mei.”

Am intrat în pădure. Am mâncat cu plăcere iarba moale și am băut apă dintr-un râu. Cum începea să se facă noapte, m-am culcat pe mușchiul de la rădăcina unui brad bătrân și am dormit liniștit până a doua zi.

